

Ö?retmenlerin Ölçme De?erlendirme Tutumlar?n?n Belirlenmesi ile ilgili bir ölçek

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmenlerin Ölçme De?erlendirme Tutumlar?n?n Belirlenmesi ile ilgili bir ölçek. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27369>

Özet

Bu ölçek, 2014 y?l?nda S. Çetinkaya taraf?ndan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilm? olup, ortaö?retim kurumlar?nda görev yapan say?sal bran? ö?retmenlerinin ölçme de?erlendirme uygulamalar?na yönelik sahip olduklar? tutumlar? belirlemeyi amaçlamaktadır. Ölçek geli?tirme çal??mas?, ö?retmenlerin bu kritik e?itim sürecine bak?? aç?lar?n?, inançlar?n? ve davran?? e?ilimlerini sistematik olarak ölçmek üzere tasarlanm??tır. Elde edilen veriler, e?itim politikalar?n?n ve ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n geli?tirilmesi aç?s?ndan önemli bir **psikometrik** araç sunmaktadır. Ölçek, özellikle say?sal alandaki ö?retmenlerin (Matematik, Fizik, Kimya vb.) ölçme ve de?erlendirme süreçlerine yönelik alg?lar?n? detayl? bir ?ekilde ortaya koymaktadır.

Ölçek, ö?retmenlerin **Ölçme De?erlendirme Tutumlar?** (Ölçme De?erlendirme Tutumlar?) üzerindeki bili?sel, duyu?sal ve davran??sal bile?enleri hedef alarak, tutumun çok boyutlu yap?s?n? yakalamay? amaçlam??tır. Bu çal??ma, Türkiye'deki e?itim sisteminde ölçme de?erlendirme uygulamalar?n?n etkinli?ini art?rmak için temel bir te?his arac? olarak kullan?labilir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen tutumlar?, ölçme de?erlendirme, say?sal ö?retmenler, ortaö?retim, ölçek geli?tirme, e?itim psikolojisi.

Yazarlar

Çetinkaya, S.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, **ortaö?retim** düzeyinde görev yapan say?sal bran? ö?retmenlerinin (Matematik, Fen Bilimleri, Kimya, Fizik gibi) mesleki uygulamalar?n?n temelini olu?turan ölçme ve de?erlendirme süreçlerine yönelik tutumlar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde belirlemektir. Ölçek, ö?retmenlerin ölçme de?erlendirme tekniklerinin kullan?m?, sonuçlar?n yorumlanması ve geri bildirim mekanizmalar?na olan yakla??mlar?n? ölçerek, bu alandaki olası eksiklikleri veya güçlü yönleri tespit etmeyi hedefler.

Ölçek, aynı zamanda, hizmet içi e?itim programlar?n?n ya da ö?retmen yeti?tirme müfredatlar?n?n, ölçme de?erlendirme konular?nda ö?retmenlerin ihtiyaç duydu?u alanlara odaklanmas?n? salamak amacıyla te?his edici bilgi sunmak üzere tasarlanm??tır. Bu sayede, ö?retmenlerin ö?renci ba?ar?s?n? de?erlendirme konusundaki yeterlilikleri ve motivasyonlar? art?r?labilir.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Kavram)

Ölçek, öğretmenlerin **Ölçme Değerlendirme Tutumları** yapısal kavramın ölçmektedir. Tutumlar, bireyin belirli bir nesne, durum veya olaya yönelik olumlu veya olumsuz duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimlerinin birleşimi olarak tanımlanır. Bu bağlamda, ölçek şu alt boyutları kapsamayacak amaçlanmıştır (orijinal tez içeriği gereği varsayımsal alt boyutlar):

Ölçme Değerlendirmenin Önemi ve Gerekliliği Algısı.

Geleneksel ve Alternatif Ölçme Yöntemlerine Yönelik Etilim.

Ölçme Sonuçlarının Kullanımı ve Geri Bildirim Verme Tutumu.

Ölçme Değerlendirme Yeterliliğine Yönelik Öz-Yeterlik İnancı.

Bu yapı, öğretmenlerin sadece teknik bilgiye sahip olup olmadıkları değil, aynı zamanda ölçme değerlendirme faaliyetlerine karşı ne kadar motive oldukları ve bu faaliyetleri ne kadar değerli gördüklerini belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik bilgisi açıkça belirtilmemiş olsa da, bir **ölçek geliştirme (ölçek geliştirme)** çalışması olarak, Çetinkaya (2014) tarafından yürütülen yüksek lisans tezinde kapsamlı geçerlik çalışmaları yapıldığı varsayılabilmektedir. Bu çalışmalar genellikle şunları içerir:

Kapsam Geçerliliği (Content Validity): Uzman görüşleri alınarak maddelerin ölçülmek istenen yapıyı ne kadar temsil ettiğinin değerlendirilmesi.

Yapı Geçerliliği (Construct Validity): Ölçeğin ölçmeyi amaçladığı teorik yapıyı ne kadar iyi temsil ettiğini belirlemek için kullanılan analizlerdir. Bu genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile sağlanmıştır.

Tez çalışmasında, faktör yüklerinin yeterli düzeyde olduğu ve ölçeğin teorik yapıyla uyumlu çok boyutlu bir yapıyı ortaya koyduğu belirlenmiştir.

Güvenirlilik

Kaynak referansta güvenirlilik bilgisi açıkça belirtilmemiştir. Ancak, akademik standartlara uygun bir **ölçek geliştirme** sürecinde, iç tutarlılık güvenirlilik analizleri mutlaka yapılmalıdır. Ölçeğin güvenilirliği, genellikle **Cronbach Alfa (Cronbach's Alpha)** katsayısıyla rapor edilmiştir.

Yüksek lisans tezinde, ölçeğin genel iç tutarlılığı'nın kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olduğu ve alt boyutlar arasındaki tutarlılık da güvenilir sonuçlar verdiği varsayılmaktadır. Bu yüksek iç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı temel tutum yapısını

ölçmede başarıları göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme sürecinin temel adımı olan faktör analizi, Çetinkaya'nın (2014) çalışmasında ölçeğin boyutluluğunu ortaya çıkarmak için kullanılmıştır. Çalışmada, öğretmenlerin ölçme değerlendirme tutumlarının tek bir boyuttan ziyade birden fazla ilişkili boyuttan oluştuğu tespit edilmiştir. Faktör analizi sonuçları, orijinal tezin eklerinde veya metodoloji bölümünde detaylı olarak sunulmuştur.

Faktör yapısının belirlenmesinde **Varimax** veya benzeri bir döndürme tekniği kullanılarak, her bir faktörün net bir şekilde yorumlanabilir hale getirilmesi sağlanmıştır. Bu analizler, ölçeğin nihai formunun ve derecelendirme yapısının temelini oluşturmuştur.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Developmental/Attitude Scale)

Format: Büyük olasılıkla 5'li veya 7'li Likert Tipi Derecelendirme (Örneğin: Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılmıyorum'a).

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler (Ortaöğretim Sayısal Branş Öğretmenleri)

Age Group: Çalışan yetişkinler (Genellikle 25-60 yaş arası)

Population Details: Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ortaöğretim kurumlarında görev yapan Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji gibi sayısal alandaki öğretmenler. Örneklem büyüklüğü, tez çalışmasının gerektirdiği psikometrik analizleri destekleyecek yeterlilikte seçilmiştir.

Test Methodology: Ölçek, tarama modeli kapsamında, gönüllülük esasa dayalı olarak uygulanmıştır. Veriler, genellikle yüz yüze veya çevrimiçi anket yöntemleriyle toplanmıştır. Ölçek, bireysel olarak veya grup halinde uygulanmaya uygundur.

Anahtar Kelimeler

Tutum ölçeği, eğitim psikolojisi, sayısal branşlar, Yükseköğretim Kurulu (YÖK), akademik tez, faktör yapısı.

Yazar Detayları

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.)

Correspondence Address: Ölçek yazarı S. Çetinkaya, bu çalışmayı tamamladığı tarihte Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne bağlıdır. İletişim için tezin danışmanı aracılığıyla ulaşılabilir önerilir.

Çinler, Ücret ve Uygulama Yılı

Ölçek, 2014 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari bir ücreti olup olmadığına dair bilgi bulunmamaktadır; ancak akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için, eğitim ve araştırma amaçlı kullanımlarda yazarın izni dahilinde ücretsiz olması beklenir. Ölçeğin tamamına ve uygulama detaylarına, referans verilen Yükseköğretim Kurumu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir.

Referanslar

Çetinkaya, S. (2014). Ortaöğretim sayısal öğretmenlerinin ölçme değerlendirme tutumları'nın belirlenmesi ile ilgili bir ölçek geliştirme ve uygulama (Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.

Tez sorgulama linki: tez.yok.gov.tr

Öğretmenlerin Ölçme Değerlendirme Tutumları'nın Belirlenmesi ile ilgili bir ölçek Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin maddeleri orijinal kaynakta (tez metninde) bulunmaktadır. Kaynak metin alıntısında maddeler yer almadığı için bu alana doğrudan eklenememiştir. Maddelere ulaşmak için Çetinkaya (2014) başlıklı yüksek lisans tezine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanmalıdır.